

[Aksel Larsen.]

22 og 23 — stillet af udvalget og tilfrådt af statsministeren. Jeg er medforlagsstiller til dem, jeg har intet imod, at dette ord kommer ind — tværtimod. Men jeg vil ganske vist sige, at det ville have ulige større betydning, om man i grundloven indføjede en almindelig paragraf mod forskelsbehandling — en paragraf af ordlyd som den, jeg har foreslået under ændringsforslag nr. 1, og som stemmer overens med en artikel i De Forenede Nationers verdenserklæring om menneskerettighederne.

Da man ikke har villet diskutere mit forslag, har jeg været henvist til at gruble over, hvorfor man ikke vil tage det, hvorfor man kun interesserer sig for det ene: i to paragraffer bag i grundloven at indføje ordet „afstamning“ — hvorfor man ikke vil give lige ret til mennesker af forskellig køn, nationalitet el. lign., men udelukkende vil give, i hvert fald på papiret, lige retsbeskyttelse for folk af forskellig race.

Jeg er kommet til det resultat, at det må være, fordi man her i landet i kraft af gældende lovgivning og gældende uheldig praksis har en forskelsbehandling af statsborgerne, som man altså ikke vil opgive. Hvis vi i grundloven fik ind en paragraf, der sagde: Enhver forskelsbehandling på grund af race, farve, køn, sprog, religion o. s. v. o. s. v. skal ophøre, så måtte det naturligvis få praktiske og håndgribelige følger, bl. a. derhen, at princippet om lige løn for lige arbejde måtte anerkendes. Det anerkender man jo ikke i dag. Kvinder underbetales i vidt omfang i forhold til mænd, og i statstjenesten er det jo også sådan, at det ikke i første række er arbejdets kvalitet og mængde, der tæller, men hvorvidt vedkommende er mand eller kvinde, gift eller ugift, og om ægteparret begge er ansat i statens eller kommunens tjeneste, for hvis dette sidste er tilfældet, skal de ikke have den løn, de ellers ville kunne opnå. Der finder her en oplagt forskelsbehandling sted. Og jeg kan altså tænke mig, at man afviser vort ændringsforslag, fordi man nærer frygt for, at hvis en paragraf som den af os foreslåede kom ind i grundloven, ville man blive nødsaget til at holde op med denne forskelsbehandling.

Det har jeg også fået illustreret gennem flertallets affattelse af stk. 3 i § 27. Der foreligger her et ændringsforslag fra udvalgets flertal. Det er rent redaktionelt og siger:

„Uden deres samtykke kan de af kongen udnævnte tjenestemænd kun forflyttes, når de ikke derved lider tab i de med tjenestemandstillingen forbundne indtægter og der gives dem valget mellem sådan forflyttelse og afsked med pension efter de almindelige regler.“

Jeg bliver nødt til overfor tinget at røbe, at på et vist tidspunkt af forhandlingerne i forfatningskommissionen havde vi slået begrebet og betegnelsen embedsmænd ihjel, så der kun eksisterede tjenestemænd, og der var ingen klassificering af dem, de skulle alle behandles ens. På et af de allersidste møder i forfatningskommissionen dukkede op — jeg husker ikke hvorfra — et forslag om, at nu skulle man alligevel skrive: de af kongen udnævnte tjenestemænd kan ikke forflyttes uden deres samtykke o. s. v. o. s. v. Det er det, der også står nu i det redaktionelle ændringsforslag fra folketingsudvalget. Hvorfor skal de af kongen udnævnte tjenestemænd have en præferencestilling fremfor de ikke af kongen udnævnte tjenestemænd? Den sidste kategori omfatter langt flere; de er vel til gengæld gennemgående langt dårligere lønnet. Men det har virkelig ikke noget med demokrati at gøre, at man vil lave denne forskel. Der blev i kommissionen, da den nye formulering om de af kongen udnævnte tjenestemænd kom frem, da embedsmændene altså dukkede op som begreb igen, foreslået, at disse famøse ord skulle udgå, og at man kun skulle tale om tjenestemænd og sige: tjenestemænd kan ikke forflyttes, medmindre o. s. v. Det ville man ikke diskutere; man holdt fast ved sin formulering: det gør udvalget også. Jeg tillader mig at sige, at for mig ser det ud, som om man her ganske bevidst vil opretholde basis for en forskelsbehandling. Så kan jeg naturligvis kun anerkende den ærlighed, der dog må præge flertalspartierne, når de, fordi de vil opretholde en forskelsbehandling, nægter at optage i Danmarks Riges Grundlov bestemmelsen fra De Forenede Nationers verdenserklæring om menneskerettighederne, der vender sig mod enhver forskelsbehandling.

Jeg anbefaler tinget eller de få medlemmer, som kan afse tid og kræfter til at overvære forhandlingen her, at overveje, om det ikke ville være rigtigt at slette ordene „de af kongen udnævnte“, så alle tjenestemænd blev stillet lige med hensyn til deres i grundloven sikrede rettigheder.